

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/45/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217208956
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4217208956.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého U. dieťa rodičov: W. zastúpení advokátom JUDr. Tiborom Šulákom, so sídlom Nám. Dr. M. Thége Konkolyho č. 3, Hurbanovo, o podnete X., na ustanovenie kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu na podanie návrhu o prípustnosť zapretia otcovstva, o odvolaní matky a otca maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 9P/69/2017 - 5 zo dňa 25. mája 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie matky a otca maloletého dieťaťa o d m i e t a.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie začal bez návrhu konanie o ustanovenie kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu U. I., nar. XX.X.XXXX na podanie návrhu o prípustnosť zapretia otcovstva. Ďalším výrokom súd prvej inštancie ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno za kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu na podanie návrhu o prípustnosť zapretia otcovstva. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 23 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) a § 31 ods. 2, § 96 ods. 1 zákona o rodine. V dôvodoch uviedol, že v danej veci X. I. doručil súdu podnet na ustanovenie kolízneho opatrovníka pre maloletého U. na podanie návrhu o prípustnosť zapretia otcovstva. Svoj podnet odôvodnil na tom skutkovom základe, že v čase rozhodnom pre splodenie maloletého U. mal intímny styk s matkou maloletého a je presvedčený, že je biologickým otcom maloletého. Manžel matky maloletého, t.j. matrikový otec maloletého nebol ani v čase splodenia, ani v čase narodenia dieťaťa manželom matky, jeho otcovstvo bolo uznané súhlasným vyhlásením rodičov pred matričným úradom. Matka maloletého počas tehotenstva a následne aj po pôrode uviedla, že otcom dieťaťa je X. I.. Keďže je v záujme maloletého, aby poznal svojich biologických rodičov a matka a matrikový otec nemajú záujem o zapretie a následné určenie otcovstva k maloletému U., on ako biologický otec doručil súdu podnet na ustanovenie kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu v zmysle ustanovenia § 96 Zákona o rodine, ktorý by zastupoval maloletého v konaní o návrhu na prípustnosť zapretia otcovstva.

2. Súd prvej inštancie v napadnutom uznesení poukázal na ust. § 31 odsek 2 Zákona o rodine, podľa ktorého žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Keďže ide o konanie vo veciach určenia rodičovstva, súd bez návrhu začal konanie o ustanovenie kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu na podanie návrhu o prípustnosť zapretia otcovstva. Zákon o rodine priznáva právo zaprieť otcovstvo manželovi matky dieťaťa a matke v prípade prvej domnienky otcovstva, mužovi, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov a matke dieťaťa v prípade druhej domnienky otcovstva a nakoniec priznáva právo zaprieť otcovstvo dieťaťu, ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva. V prípade dieťaťa

však zákon zakotvil nadväznú časovo neobmedzenú právo dieťaťa domáhať sa zapretia otcovstva pod podmienkou, že je to potrebné v záujme dieťaťa, pričom návrh podáva opatrovník, súčasne nie je vylúčené, že k tomu môže dôjsť aj na základe podnetu rodiča (ktorému už uplynula lehota) smerujúceho príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý následne podá návrh na svoje ustanovenie za opatrovníka, prípadne muža domáhajúceho sa uznania svojho otcovstva. Súd prvej inštancie uzavrel, že vzhľadom na skutočnosť, že rodičia maloletého dieťaťa k dnešnému dňu nepodali návrh na zapretie otcovstva a Zákon o rodine maloletému dieťaťu neumožňuje zapretie otcovstva inak, ako podaním návrhu o prípustnosť zapretia otcovstva, súd rozhodol tak, ako je uvedené v druhej výrokovej vete tohto uznesenia. Keďže na podanie návrhu na zapretie otcovstva je aktívne legitimované maloleté dieťa, ktoré nemôže byť vzhľadom na kolíziu záujmov zastúpené ani jedným z rodičov, súd za kolízneho opatrovníka ustanovil maloletému dieťaťu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, ktorý je oprávnený podať návrh na konanie o prípustnosti zapretia otcovstva, a ktorý bude súčasne maloleté dieťa v tomto konaní zastupovať. V prípade, že súd rozhodne o prípustnosti zapretia otcovstva, je kolízny opatrovník oprávnený podať návrh na zapretie otcovstva a súčasne je oprávnený maloleté dieťa v tomto konaní zastupovať.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého dieťaťa, ktorá navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Komárno ju s manželom predvolal na výsluch, kde spochybňovali otcovstvo jej manžela k synovi U.. V čase počatia ale aj v čase pôrodu ešte neboli manželmi, preto ešte pred pôrodom jej súčasný manžel W. I. uznal otcovstvo k synovi U.. Poukázala na to, že za súčasnej situácie, keď syn U. má tri roky, žije v usporiadanej rodine a má vytvorené najlepšie podmienky pre svoj rozvoj v tejto rodine, nemôže byť jeho záujmom aby bola ich rodina rozbitá len preto, aby sa spochybňovalo otcovstvo jej manžela k synovi U.. Uviedla, že Úrad práce sociálnych vecí a rodiny ju už dlhšiu dobu šikanuje a preto nesúhlasí, aby tento zastupoval ich syna. Oboch ich ako rodičov predvolal a vypočúval ohľadom otcovstva k ich synovi. Domnieva sa, že záujem pána I. ako aj Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Komárno nemôže prevyšovať záujem zachovania rodiny.

4. Proti uzneseniu podal odvolanie aj otec maloletého dieťaťa, ktorý, žiadal zrušiť rozhodnutie o ustanovení kolízneho opatrovníka za účelom podania návrhu o prípustnosť zapretia otcovstva. Namietol ustanovenie ÚPSVaR Komárno za kolízneho opatrovníka ich synovi, keďže ich vypočúvali k otcovstvu dieťaťa U. a pritom dieťa má otca, ktorý je riadne zapísaný v matrike ako otec na základe súhlasného vyhlásenia rodičov. Považuje ÚPSVaR Komárno za zaujatý voči ich rodine. Uviedol, že ustanovenie opatrovníka považuje za priame zasahovanie do ich súkromia smerujúce k rozbitiu ich rodiny, čo nemôže byť záujmom dieťaťa.

5. K odvolaniu matky a otca dieťaťa sa písomne vyjadril kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, ktorý navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť. Poukázal na čl. 3 ods. 1, čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 5 Zákona o rodine. Uviedol, že biologické otcovstvo má prednosť pred inými formami určenia otcovstva, hlavne keď biologický otec maloletého má záujem o uznanie či určenie otcovstva k maloletému a má následne zabezpečovať potreby maloletého, byť účastný na jeho výchove a starostlivosti a byť s ním v kontakte. Uviedol, že je v záujme maloletého poznať svojho otca, a to v prvom rade biologického, preto je v jeho záujme, aby bolo otcovstvo k nemu určené, a to po riadnom preskúmaní skutočností uvádzaných domnelým otcom a prípadne aj následným testom DNA, k tomu je však potrebné najskôr rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva, v ktorom konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolízny opatrovníkom.

6. Domnelý otec X. I. k odvolaniu matky dieťaťa uviedol, že s matkou maloletého sa zoznámil v roku 2007 a v spoločnej domácnosti žili v období od augusta 2013 do novembra 2013. Následne dňa 13.06.2014 sa narodil U.. Po narodení dieťaťa mohol maloletého vidieť iba v prípade, keď matke zaplatil výživné vo výške 200 eur a na naliehanie matky na maloletého previedol aj nehnuteľnosť k rodinnému domu a pozemkom. Uviedol, že vzhľadom na vyjadrenia matky, je potrebné realizovať znalecké dokazovanie na určenie otcovstva. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ a § 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) po preskúmaní uznesenia súdu prvej inštancie bez prejednávania veci na odvolacom pojednávaní dospel k záveru, že odvolanie matky a otca maloletého

dieťaťa je potrebné odmietnuť ako odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

8. Opravné prostriedky v civilnom konaní sú zaradené do štvrtej časti Civilného sporového poriadku. Odvolanie podľa novej právnej úpravy v Civilnom sporovom poriadku ostáva ako jediný riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiam súdov. Právna úprava odvolania v sporovom konaní vychádza z princípu neúplnej apelácie. Základná koncepčná zmena sa týka prípustnosti riadneho opravného prostriedku (odvolania) voči uzneseniam súdu prvej inštancie. Zavedenie sťažnosti ako systémového opatrenia na odbremenenie odvolacích (druhoінстанčných) súdov zákonodarcovi umožnilo taxatívnym výpočtom vymedziť prípustnosť odvolania voči uzneseniam.

9. Podľa § 355 ods. 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

10. Podľa § 357 CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

- a) zastavení konania,
- b) odmietnutí podania vo veci samej,
- c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,
- d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,
- e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods.1
- f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávnosti, okrem odôvodnenia,
- g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania,
- n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,
- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

12. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

13. Odvolací súd skôr, ako sa začal zaoberať správnosťou napadnutého rozhodnutia, posudzoval okrem iného aj to, či odvolanie matky a otca maloletého dieťaťa smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné. Preskúmaním napadnutého uznesenia odvolací súd dospel k záveru, že ide o rozhodnutie, proti ktorému nie je prípustné odvolanie a to práve s poukazom na § 357 CSP, ktorý taxatívne vymenúva okruh uznesení súdu prvej inštancie, proti ktorým je odvolanie prípustné, t.j. proti uzneseniu, ktoré nie je uvedené v komentovanom ustanovení, odvolanie prípustné nie je. Uznesenie, ktorým súd rozhoduje o ustanovení kolízneho opatrovníka však medzi ne nepatrí, to znamená, že proti nemu nie je odvolanie prípustné. Súd prvej inštancie preto nesprávne poučil účastníkov konania o možnosti podať odvolanie práve voči výroku II., ktorým rozhodol o ustanovení kolízneho opatrovníka, a ktorý výrok bol napadnutý odvolaním matky i otca dieťaťa. Toto nesprávne poučenie súdom prvej inštancie však nemá vplyv na to, že voči uvedenému uzneseniu nie je odvolanie prípustné, a preto odvolací súd musel odvolania matky a otca s poukazom na § 387 písm. c) CSP odmietnuť. Navyše odvolanie otca dieťaťa bolo podané oneskorene, keď z dokladov o doručení napadnutého uznesenia založených v spise vyplýva, že uznesenie súdu prvej inštancie bolo doručené otcovi maloletého dieťaťa dňa 30. mája 2017. Lehota na podanie odvolania v rozsahu 15 dní začala otcovi plynúť nasledujúci deň t.j. 31. mája 2017 a uplynula dňom 14. júna 2017, ktorý bol riadnym pracovným dňom (streda). Odvolateľ však podal odvolanie osobne do podateľne súdu dňa 23. júna 2017, čo vyplýva z prijatia jeho podania na č.l. 25 spisu, to znamená po uplynutí zákonnej 15- dňovej lehoty na podanie odvolania, čo je dôvod pre odmietnutie odvolania podľa § 386 písm. a) CSP.

14. S poukazom na vyššie uvedené Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. CSP) rozhodujúc vo veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania odvolanie matky a otca maloletého dieťaťa podľa § 387 písm. c) CSP odmietol, nakoľko smerovali voči rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).